

Brug, Fridagen blevet affkaffet; men der har det altid vist sig, at Arbeidsmanden slet ikke fik mere nu, det vil sige, forsaavidt Forholdene vare lige, for 7 Dages Arbejde, end han fik tidligere for 6 Dages; han fik accurat den samme Ugeløn. (Kirck: Ikke i England.) Jeg maa her gjøre en lille Bemærkning, da jeg hørte, at der blev sagt, at det ikke var Tilfældet i England. Hvorvidt det er Tilfælde der eller ikke, veed jeg ikke; men i alt Fald veed jeg, at en meget berømt Forfatter, og navnlig en engelsk Forfatter, anfører det Samme, nemlig den berømte Statsoeconom McCulloch, og jeg antager hans Autoritet for nok saa god som den ærede Rigsdagsmands, der nylig gjorde denne Bemærkning. Jeg mener nu, at, da vi dog nødtigt maatte gaae denne, om ikke her i Landet fortrykte, saa dog mere end de andre Classer ved adskillige Leiligheder lidende, Klasse imod, men hellere komme den til Hjælp, saa vilde jeg altid raade til at vedligeholde og have Fridagslovgivningen saameget, som muligt. Jeg behøver jo naturligtvis ikke her at imødegaae det, der maaskee kunde siges imod, hvad jeg har yttret; hvis man tænkte sig en Overdrivelse af Fridagene; thi her er ikke Tale om en Overdrivelse af Fridagene, men kun om Frihed paa de store Helligdage og paa den ene Dag, Sabbathen, som Herren selv har indstiftet. Der blev forleden Dag talt om, at det vel var en Pligt maaskee at helligholde Søn- og Helligdagene, men at det tillige var en Pligt og en Ret at sørge for at skaffe sig Livets Fornødenheder. Jeg kan i denne Anledning ikke unnlade at gjøre den lille Bemærkning, at jeg troer, at vi vist Alle ville erkjende, og at vi vist Alle ville være glade over, at vi kunne erkjende det, at Trangen hertil ikke i Reglen i den Grad yttres sig her; vi leve vistnok her i Danmark under saa lykkelige Forhold, at Arbeidsmanden her i Almindelighed kan holde fri den syvende Dag, og ved de 6 Dages Arbejde alligevel leve ligesaa godt og en heel Deel bedre, end Arbeidsmanden kan det i andre Lande. Naar Løberne skulle forværre sig, er det efter min Mening tidsnok at løse disse Baand. Jeg finder, at det netop under forværrede Løber kunde være en ganske god Hjælp for den

arbejdende Klasse, naar den havde Søndagen at tage til, som den hidtil ikke var vant til at anvende til Arbejde, men til Frihed, og den under trykkende Omstændigheder kunde gribe til den. Derfor vilde jeg ikke have Noget imod, hvis der blev tilføjet en kort Bestemmelse saaledes, som der af det ærede Medlem for Helsingør (Kirck) blev foreslaaet sidste Gang, at det skulde staae i Øvrighedens, i Administrationens Magt — han meente, forekommer det mig, at det skulde være i Justitsministeriets Magt — at give Frihed, at suspendere fra Helligdagsanordningen. Jeg troer, at naar denne Myndighed skulde gives til Nogen, maatte det være til den locale Øvrighed. Det vil ikke hjælpe synderligt, naar Justitsministeren skulde give Tilladelsen; thi, inden den blev indhentet, vilde Fornødenheden dertil være overstaaet. Skjøndt jeg saaledes ikke vilde have Noget imod, at man lagde saadan Magt i de locale Øvrigheds Hænder, troer jeg heller ikke, det er meget fornødent; thi saaledes som jeg kjender, og de fleste her vist ogsaa kjende, vor Embedsstand, navnlig Politimestrene, dele de vist sagtens alle den samme Anskuelse, eller ere vel omtrent alle af samme Caliber som de fleste andre Danske, saa at de mene, at det ikke skal gaae saa strengt til, som Præsten prædiker, og derfor ville de, naar det er nødvendigt, ogsaa lukke Diet for en lille Helligdagsovertrædelse. Derfor troer jeg ogsaa, at hele Forholdet gaaer egentlig allerbedst, ved at man lader det blive, som det er; der vil vist Ingen alligevel lide noget stort Betyrkt derved.

B. Christensen: Ja, jeg havde ikke havt ifinde at tage Ordet ved denne Behandling; men den sidste ærede Taler har yttret sig paa en saadan Maade om Sagen, at jeg idetmindste dog finder mig opfordret til at gjøre 2 Bemærkninger. Den ene er den, at den ærede Taler dog nok ikke meget fuldkomment har foreslaaet M^r Cullloch, som han citerede; idetmindste var den Anvendelse, han gjorde deraf, ganske vist en saadan, at denne Statsoeconom neppe vilde vedkjende sig den. Hvad dernæst angik den locale Øvrighed, og at det ikke skulde gaae saa strengt til, som Præsten prædiker — Præsten, der prædiker, vil vel med andre Ord sige, Loven, der byder, den Lov, som Øvrigheden,